

Література

1. Господарський кодекс України. Прийнятий постановою Верховної Ради України 16.01.03р. № 436-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
2. Гуцаленко Л. В. Державний фінансовий контроль: [Навчальний посібник] / Л. В. Гуцаленко, В. А. Дерій, М. М. Коцупатрій. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 424 с.
3. Дослідження проблем оплати праці: порівняльний аналіз (Україна та країни ЄС): [Монографія] / А. М. Колот, Г. Т. Куліков, О. М. Поплавська [та ін.]; за заг. ред. А. М. Колота, Г. Т. Кулікова. - К.: КНЕУ, 2008. - 274 с.

УДК 657.42

ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ, УТРИМУВАНИХ ДЛЯ ПРОДАЖУ

Шевчук Р.О. – ст.3 курсу, гр.ОПвн-31

Науковий керівник – Ясишина В.В.– к.е.н., доцент

Вінницький науково-навчальний інститут економіки ТНЕУ

Національний стандарт бухгалтерського обліку П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність» наказом Мінфіну від 03.10.2007 р. №1100 був викладений у редакції, яка набрала чинності з 01.01.2008 р. Тож починаючи зі звітності за I квартал 2008 року об'єкти груп вибуття та необоротних активів, утримуваних для продажу, належить обліковувати та відображати у звітності відповідно до вимог цього стандарту. Мінфін на запит «ДК» у листі № 31-34000-10-10/29072 від 25.07.2008 р. висловило свої думки щодо цього. Докладніше читайте у статті.

Наказом Мінфіну від 05.03.2008 р. №353 План рахунків та Інструкцію №291 щодо його застосування було доповнено, зокрема, субрахунком 286 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу». Змінено назви і призначення субрахунків 742 і 972, на яких раніше підлягали обліку доходи і витрати від відчуження необоротних активів. Тепер вони мають назви «Дохід від відновлення корисності активів» та «Втрати від зменшення корисності активів» відповідно. Із Плану рахунків вилучено субрахунок 973 «Собівартість реалізованих майнових комплексів».

Зазначеним наказом у П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» передбачено можливість заповнення в цій формі фінансової звітності вписуваних рядків 176 або 177, у яких мають відображатися прибуток чи збиток від припиненої діяльності після оподаткування та/або прибуток чи збиток від переоцінки необоротних активів та груп вибуття, що утворюють припинену діяльність і оцінюються за чистою вартістю реалізації та визначаються відповідно до П(С)БО 27. Як бачимо, згідно з П(С)БО 3 в цьому рядку відображається фінансовий результат від припиненої діяльності, у т. ч. необоротних активів, що утворюють припинену діяльність. Однак необоротні активи, що утримуються для продажу, під цю категорію не підпадають. Для необоротних активів, утримуваних для продажу, окремого вписуваного рядка в Звіті про фінансові результати не передбачено. У П(С)БО 27 не визначено, що необоротні активи, утримувані для продажу, підлягають обліку у складі запасів¹. Однак у Плані рахунків та Інструкції №291 для цього тепер передбачено субрахунок 286, на якому ведеться облік наявності та руху необоротних активів та груп вибуття, які визнаються утримуваними для продажу. Цей субрахунок входить до рахунка 28 «Товари», який відповідно до Інструкції №291 призначений для обліку руху товарно-матеріальних цінностей, що надійшли на

підприємство з метою продажу. Цей рахунок згідно з Інструкцією використовують в основному збутові, торгові та заготівельні підприємства й організації, а також підприємства громадського харчування. На промислових та інших виробничих підприємствах рахунок 28 «Товари» застосовується для обліку будь-яких виробів, матеріалів, продуктів, які спеціально придбані для продажу².

1 Відповідно до п. 8 П(С)БО 27 придбані (отримані, безкоштовно) активи, які визнаються необоротними активами, утримуваними для продажу, зараховуються на баланс за вартістю придбання, яка визначається відповідно до П(С)БО 9 «Запаси». Але це й раніше не викликало сумнівів — адже об'єкти, що за економічним змістом є основними засобами, але придбаються підприємством з метою продажу, ніколи не визнавалися необоротними активами (наприклад, автомобіль для фірми-автотрейдера є товаром, а не транспортним засобом). Віднесення того чи іншого матеріального об'єкта до оборотних чи необоротних активів виходячи зі строків їх очікуваного корисного використання — один із ключових принципів їх обліку.

2 Зазначимо, що включення необоротних активів, утримуваних для продажу, до складу товарів (рахунок 28) викликає певне методологічне неузгодження. Адже доходи і втрати від їх реалізації, як зазначалося вище, обліковуються як доходи і втрати від реалізації виробничих запасів. Для обліку операцій з реалізації товарів Планом рахунків передбачені субрахунки 702, 902; а для обліку реалізації виробничих запасів — субрахунки 712, 943.

При цьому п. 33 П(С)БО 7 наразі не передбачає списання з балансу об'єктів основних засобів при переведенні їх до складу запасів, а навпаки, встановлює, що основні засоби можуть вибувати, зокрема, при їх продажу. Відповідно, в Інструкції №291 передбачено, що вибуття основних засобів унаслідок продажу відображається в бухгалтерському обліку за кредитом рахунка 10 «Основні засоби».

3 Оглядаючи на таку невизначеність, я звернувся до Міністерства фінансів України з проханням надати роз'яснення з таких питань:

1. На яких субрахунках підлягають відображенню в бухгалтерському обліку доходи і витрати від реалізації необоротних активів?; 2. У яких статтях звіту про фінансові результати підлягають відображенню ці доходи і витрати?; 3. Чи мають право підприємства відображати реалізацію основних засобів безпосередньо з рахунка 10 «Основні засоби»?

У лаконічному листі-роз'ясненні Міністерство фінансів повідомило, що для визнання необоротних активів утримуваними для продажу здійснюється запис: Дт 286 «Необоротні активи та групи вибуття, утримувані для продажу» —, Кредит рахунка обліку необоротних активів (відповідний рахунок: 10 — 12, 14 — 16, 18, 19).

На думку Мінфіну, доходи від реалізації необоротних активів, утримуваних для продажу, мають відображатися за кредитом субрахунка 719 «Інші доходи від операційної діяльності» з наведенням у статті «Інші операційні доходи» (рядок 060) Звіту про фінансові результати (форма №2), собівартість реалізованих необоротних активів, утримуваних для продажу, відображатися за дебетом субрахунка 949 «Інші витрати операційної діяльності» з наведенням у статті «Інші операційні витрати» (рядок 090) Звіту про фінансові результати (форма №2).

Така відповідь не зовсім узгоджується з Інструкцією №291 та змінами, внесеними наказом Мінфіну №353 до пояснень щодо відображення на субрахунках 712 та 943. Позиція, викладена в листі Мінфіну, не відповідає пунктам 28, 31 П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», відповідно до яких дохід від реалізації необоротних активів показується в статті «Інші доходи», а собівартість реалізації необоротних активів — у статті «Інші витрати».

Відповідно до П(С)БО 3 операційна діяльність — основна діяльність підприємства, а також інші

види діяльності, які не є інвестиційною чи фінансовою діяльністю. Згідно з П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів» інвестиційна діяльність — придбання та реалізація тих необоротних активів, а також тих фінансових інвестицій, які не є складовою частиною еквівалентів грошових коштів. Отже, придбання та реалізація необоротних активів є інвестиційною діяльністю. Якщо ж з метою дотримання вимог зазначеного Закону підприємство вирішить обліковувати доходи і витрати від відчуження об'єкта основних засобів у складі інших (не операційних) доходів і витрат, — на нашу думку, для їх обліку можна використовувати субрахунки 746 «Інші доходи від звичайної діяльності», 977 «Інші витрати звичайної діяльності» з відповідним відображенням у звіті про фінансові результати. Відображати ж реалізацію основних засобів можна безпосередньо з рахунка 10 «Основні засоби» або із застосуванням субрахунка 286 (що відповідатиме П(С)БО 27) — за вибором підприємства.

Варто сказати, що, коли необоротний актив, утримуваний для продажу, буде переведений до складу запасів і відобразатиметься на субрахунку 286, його вартість не братиме участі в перерахунку матеріальних залишків за п. 5.9 Закону про прибуток у податковому обліку, оскільки попередньо її не було віднесено до складу валових витрат.

Література

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.1013 р. № 73 — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> — Назва з титул. екрану.

2. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку П(С)БО 7 «Основні засоби» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> — Назва з титул. екрану.

УДК 657.01

ЗАПРОВАДЖЕННЯ СТАНДАРТІВ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Марухно Г. - ст.4 курсу, гр.ОПвн-41

Науковий керівник – Сисоєва І.М. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Найголовніша з частин економіки всієї країни, розвиток якої забезпечує соціально – економічне процвітання суспільства в цілому; частина, яка визначає основні напрями політичного та економічного спрямування держави є державний сектор економіки. Суб'єктами бухгалтерського обліку в державному секторі є Державна казначейська служба України, розпорядники бюджетних коштів, Міністерство фінансів України, яке забезпечує проведення державної політики у сфері бухгалтерського обліку, та державні цільові фонди.

На сьогодні система бухгалтерського обліку в державному секторі не дозволяє отримувати необхідну інформацію відповідно до вимог міжнародних стандартів. У зв'язку з цим, Кабінетом Міністрів України було прийнято «Стратегію модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі, яка передбачає удосконалення системи та перехід на єдині методологічні засади бухгалтерського обліку і звітності. Для досягнення цієї мети передбачено запровадження єдиних національних положень (стандартів) бухгалтерського

обліку гармонізованих з бюджетною класифікацією доходів та витрат, Єдиний план рахунків, удосконалення методів складання та консолідації звітності з використанням сучасних інформаційних систем, тощо.

Історичним аспектам обліку в державному секторі присвячені праці Ф. Бутинця, Т. Дзоги, Л., С. Свірко. Питання законодавчо-нормативного регулювання та перспективи розвитку системи бухгалтерського обліку в державному секторі висвітлені у працях Н. Сушко, О. Шунь.

Метою дослідження є запровадження стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі економіки, сприяння організаціям державного сектору різних рівнів у підготовці фінансових звітів на основі методу нарахувань.

Стандарти бухгалтерського обліку для державного сектору базуються переважно на аналогічних міжнародних стандартах для комерційних підприємств. В Україні для державного сектору прийнято 19 національних стандартів бухгалтерського обліку.